

— Engedelmeskedni fogok, rabszolgája leszek, de e képet vegye vissza, mert hiszen kegyed nem szeret engemet!

Odanyújtá a karpereczet. Caliste fölemelé a fátyolt arczáról s szemeiből mennyei pillantás sugárzott Armandra; aztán, vissza sem taszítva a feléje nyújtott kezét, lihegő kebelével, halk örömkialtást hallatva, elfutott és eltűnt.

Armand, midőn fölkel, azt hihetné, hogy egy szép álomból ébredett, melyet a kezében levő arany ékszer súlya alatt álmodott.

XV.

Még ugyanezen este tudtára adá Caliste a grófnőnek, hogy lépése sikerült. A hű barátné, látván, hogy Caliste hallgat a részletekről, óvakodott minden kérdezősködéstől. De volt Caliste hangja:

— A veszedelem, melyet elhárítottak vél, most kezdődik, s ez a nő, ki nem akarta romlását elfogadni másoktól, maga magát legbiztosabban fogja megrontani.

XVI.

Ugyanezen este, midőn Armandot vadászaton hitték, Chaudray báróné kikocsizott, hogy Dampmesnil kisasszonynak megvigye a választ, melyet napközben Bierges tanácsostól és Armandtól kapott.

A báróné, megzavarva Armandnak többé-kevésbé ügyes kifogásai által, nem volt tisztában a dologgal; csak annyit tudott, hogy Armand nem akar megnősülni. Ezt a báróné minden himezés nélkül tudtára adá Luciennének.

Lucienne szokott hidegvérével fogadta e hirt s aztán kérdé:

— Főlöleges, mondá.

— Hogyan?

— Én sem akarok férjhez menni, kedves báróné. Nekem is megvannak szeszélyeim.

— Ah ah! édes kicsikém, szólt Chaudrayné asszony s mereven letekintett a leányra, ki azonban csöppet sem zavarodott meg. Tudja-e kedvesem, hogy e szavai furcsa gondolatokat ébresztenek bennem?

— Például, minőket? kérdé Lucienne mosolygva.

— Makacssága azt jelentené... kimondjam?

— Ki!

— Tehát ott szivecskéjében... itt ni... érez valamit e fiatal ember iránt?

— Érzek, kedves báróné, én szeretem őt!

A báróné majdnem hangosan fölkiáltott.

A kék barlang torkolata Capri szigetén.

ban, magatartásában valami kimértség, ünnepélyesség, mely többet adott tudtára Gorthiany asszonynak, mint a mennyit szavakból megtudhatott volna.

Ebéd után a hercegné, nagy erőfeszítéssel kiragadván magát merengéseiből, így szólt a grófnőhez:

— Kedves Zika, te ma nagyon jó voltál irányomban, soha sem fogom elfeledni. Most, miután e nagy veszedelem el van háritva, nincs többé mitől félnem s egészen új élet tárul föl előttem.

S e szavaknál akaratlanul öröm ragyogott arczán. Nincs oly szenvedés, melyet a bátor szív nem bírna elrejtetni; de arra nincs ereje a halandó szívnek, hogy eltitkolja amaz égi láng visszfényét, melyet boldog szerelemnek hívnak.

Midőn Caliste elbucszott barátnéjától, a grófnő leolvasá a hercegné arczáról a nagy ujságot s gyűlöletstől telt mosolylyal mormogá magában:

— Szereti-e azt a hercegnét? Kegyed megígérte, hogy erről is értesíteni fog.

— Kedves gyermekem, ez kényes dolog. Én a magam részéről nem hiszem...

— Ez nekem elég, felelt Lucienne élénken. E fiatal embernek bizonynyal van joga rá, hogy néhány nappal megtoldja ifjúságát, szabadságát.

— Azután, folytatá a báróné, kedves gyermekem, attól ne tartson, hogy hiusága sértve lehetne; tervünkről senkinek sincs tudomása.

— Oh, nyugodt vagyok.

— Felejtjük tehát az egészet és ha Bierges ur így akarja élvezni ifjúságát, ön, kedvesem, ne vesztgesse a magát. Majd utána nézek másfelé...

Lucienne egy kézmozdulattal és szelid mosolylyal szakítá félbe.

— Ez egyetlen gondolatom, folytatá Lucienne, ez egyetlen világító fény egemen. Ő nem nő, nemde? No's tehát, míg meg nem nősül, őrizni fogom titkomat és reményeimét. Ő még soha nem látott engemet; majd keresek valami jó alkalmat, hogy lásson. Aztán, ha elutasít, — no's, akkor is lesz időm bánkódni. Addig engedje meg, kedves báróné, hogy kegyeddel beszélhessek néha róla; de kegyed ne beszéljen vele sohasem én rólam.

— Kedves Lucienne, szólt a báróné, meghatva e nemes és gyöngéd türelemtől, — ön valóban megérdemli, hogy boldog legyen.

— Oh, igen, boldog leszek! De mit mondok! Én máris boldog vagyok: remélek és várok.

(Folytatása következik.)

nori compactor van hívva valami emlékskatulyára ráragasztani. A főherczegkisasszony majd ajándékul viszi haza fölséges papájarak, mert kézi munát még nem tud. Ő fensége virul mint azon kert, melyben pillangót kerget.

A park egy része — ragyogó gyeplégyzög — a criquet-tér, mely egy angol kertben sem hiányzik, de melyet a kastély mostani lakói még eddig nem használtak.

A királyné rendszeren 7 órakor kel, egyet sétál, majd fölmege az emeletbe, hogy kis lánya leverjén jelen legyen s a főherczegnőt magával vive, még egy órát andalog a kies ültetvények között. Első reggeli után ő felsége ír, olvas, majd kocsi-káz. Levelek sűrűn érkeznek hazulról. De vasárnap a felséges asszony bőjtölni kénytelen s velünk együtt sinle az anglikánus vaskalaposságnak minden fogalmat felülhaladó inconvenienseit. Vasárnap nem hordanak ki sem levelet, sem táviratot. Oly kegyes életük itt, hogy a vasárnap aláírt váltónak nincs törvényes ereje. Vasárnap még frissen kenyert sem kaphatsz. Vasárnap, ha 100 font van is a zsebedben, éhen halhatnál, ha egy pár istentelen francia restaurátnak nem esnék meg rajtad a szíve. Vasárnap minden be van zárva s nyitva csak a templom van; ott pedig nem mérnek egyebet isten igéjénél; ám nemcsak ezzel el, de még kevésbé ebből el meg az ember, ha nem angol. London olyan vasárnap, mint amilyen Budapest a zsidók hosszú napján, midőn a Deák Ferencz-utca, a király-utca, fel Óbuda s az egész Lipótváros ki van halva. Azt hiszem, vasárnap még a zoological garden oroszán is szelid, vadság lévén hétköznapi funkciója. Nyilván ki is szedi fogait vasárnap, mert a vicorítás is munka, s karmait, mint a kardot, tokba teszi. Az igaz, hogy London mindamellett az első „business“-városa a világnak; de épen mert hat napig igazán dolgozik, betű szerint magyarázza (a minden szobában látható) „holy bible“-t, a szent bibliát, s a hetedik napon pihen, azaz nem is pihen, hanem orgiát üli a semmittevésnek. Londonban csak a Charing cross táviró állomása van nyitva vasárnap; ez el is fogadja a telegrammot, de kettős áron és — a kézbesítésért nem kezeskedik; „no guaranteed“.

Angliában, úgy látszik, a katolikusok is anglikánusok, de csak üzleti tekintetben. A ventnori kath. templomban péld. csak entrée mellett lehet buzgolkodni. Ő felsége környezete ezt tapasztalja is, mert az első vasárnap fizetés nélkül be sem eresztettek; pénz azonban nem lévén náluk, hátat fordítva istennek, mentek vissza a kastélyba. A királyné rendeletére azóta a ventnori kath. templom-részvénytársaságnak egy pausale fizettetik s a cselédség már most belépti jegyek mellett részesülhet malsztjaiban az idvezítőnek, ki a mercatorokat kikergette a templomból.

Délben a főherczegnő megfürdik vagy a kastély fürdőjében, vagy, ha az idő enyhe, a tengerben. A kastélybeli fürdő bizonyára páratlan. Huszöt hosszú, két öt széles, finom porcellán kockával kirakott lejtős uszoda, melynek vizét nem a tenger szolgáltatja s meleg csapja is van. Öltözője netovábbja a komfortnak. Költséges gusztus, a milyen csak olyan mesés gazdagságu angliustól telik, mint a milyen volt mr. Hambro. Össze nem tévesztendő a hasonnevű londoni bankárral, kinek csak névrokona. Hiszen itt annyi a milliomos, mint Norvégiában a vizesés, melyeknek „neve sincsen“. Sok szeretettel, kiváló izléssel s főleg tömörkedéssel szerzett ezen alkotását, a kastélyt és kertét, a fiatal esquire, örököse, nem igen sokra becsüli, mert feléje sem néz s az apai örököt inkább ad majorem gloriam sportis hányja a patkó élére.

Kedvező időben a főherczegnő lent a tengerben fürdik, a kastélyhoz tartozó külön öbölben, melynek hullámcapása kitűnő s a melynek a messze tenger síkján uszó hajók tekinthetnek bele.

Maga a kastély amilyen szelid lovagvár, ártatlan rovátkos bástyákkal, tornyokkal, barátságosan zöldelő, egyáltalán nem vérszomjas lőrésekkel, s nyolcz betapasztott száju ágyuval a déli homlokzat előtt; e lövegek a várurnak egy yachtjáról kerültek ide. A nemes egyszerűséggel butorozott, egy-egy jó festménnyel és régi faragvánnyal dicsekedő szellős szobák közül a földszinten négyet bir a királyné. A délnyugatnak eső a drawing-room, a délnek néző középső az ebédlő, a délkeleti sarokszoba az öltöző s a keletnek tekintő a háló. Valamennyi compartiment asztalán, ablakában, guéridonjain s álló pompás cserepeiben nagy virágcsokrok illatoznak. A kis főherczegnő az emeleti

toronyszobában hál, mely torony a magas csúcsig sűrűn el van lepve vadvenyigével. A mellette való a nappali szoba. A királykisasszony nevelője Serákné asszony, magyar hölgy (ezelőtt Eszterházyknál) és duenája Csáby kisasszony. A főherczegnő csöppentett magyar lányka.

A Havresből való átkelés a mult hóban igen kedvezőtlen volt. Az egyórnyi tiszta idő után vihar keletkezett. A hajósok azt mondták, augusztus derekáig meg sem szünik a rossz időjárás. A következés igazat szolgáltatott nekik. A derek orvos (dr. Wiederhofer udvari tanácsos) gondoskodása folytán a középső árbocz közelében sátor ültetett. A hideg léget enyhíté a közel katlan s az árbocz körül, a középpontban, a hajó excursiói csekélyek voltak. E házikóban tölté a felséges anya az éjt gyermekével, virrasztva ennek álma fölött. Nagyon féltette a tengeri betegségtől, mert Valeria a hinta ringását vagy a körönd forgását sem bírja el, holt a gyermekek egyáltalán nincsenek alája vetve a reflektorikus tüneteknek. A királyné nagy öröme s az orvos kedves meglepetésére azonban a főherczegnő, magyarul mondván, aludt mint a duda. Valamint hogy a hajó-személyzetet kívül csak hárman voltak, akik nem sinlődtek a tengeri nyavalyában: a felséges anya, leánya és — állítólag — báró Nopcsa ő exczellenciája, a fő-udvarmester, ki azonban az egész idő alatt láthatatlan volt. A többi része a környezetnek pitoyabilis állapotban görnyedezett a tengeri Orsolya rut ölelései alatt. A hajó, mely az átkelést eszközöl, nem tartozott sem a magyar osztrák, sem az angol hajórajhoz, hanem az itteni „New Steamer Company limited“ vehiculuma volt. Az orvos tanácsára a visszautazás szeptember végén — tekintettel az őszi időre — valószínűleg a dover-calaisi csatornán fog történni.

A kastély-tulajdonosa nem is gyanítá, ki az voltaképen, aki nyaralójába költözött, mert Steep-hill Castlet eredetileg egy bécsi család bérelte ki két órára. Mivel Ostende, Scarborough, Brighton és a Wight-sziget között kellett választania, a felség ez utóbira nézve állapodott meg. Beust grófnak sejtelve sem volt az egészről; csak arra virradt, hogy ő felsége Ventnorban fog nyaralni.

A királyné kitűnő színben van s a kik aug. 22-kén egy szép urhölgyet láttak lovagolni a roppant Hyde-park pázsitos terén, mellette Beust gróf-fal a híres szürkén, melyen a koronázás alkalmával ült — távolról sem gyaníták, hogy ez Erzsébet, Magyarhon királynéja, Ausztria császárnéja. A felséges asszony incognitóját igen szigorún fentartja, azaz tiltakozik minden ünnepélyes fogadtatás ellen s mint egyszerű urhölgy sétál nyári lakának festői kertjében, a tengerparton vagy kocsi-káz London utcáin, meg-megtekintve ez óriás város nevezetességeit. Folytonosan vele vannak Festetics grófné és Ferenczy kisasszony. Porzó.

A muezzin.

(Képpel a 443. lapon.)

OTT LAKIK az isten közelében, a karcsu minarét szellős magasán, eltekintve a roppant város fölött, ki a Bosporusra, azon is túl egész Ázsiáig, talán a szent Mekkáig hol a proféta sírja áll. „La illah il Allah!“ Dicsőség Alláhnak! Ezt zengi le örökönk a mecset tornyáról a hiveknek s hangja nem vész bele a nap vásári zsivajába, meghallja azt minden igazhitű müzümán s ha nem is a fülével, úgy a szívével. De este, midőn alél a hajsza s elsimulnak a zajongó néptenger hullámai s az arany szaru fölé a hold ezüst szarva kél, a hitnek e jelképe, melyet maga Allah adott istenfélő hiveinek: a toronyőr szava messze csöndül s hosszan reng a tetők felett s le sem száll az ut porába, hanem ajkára kapja a másik muezzin ott a másik tornyon s a szent ige ajakról ajakra száll, mint a fehér galamb, mely szárnya-hegyével sem érinti a földet.

F. J.

A kék barlang torkolata Capri szigetén.

(Képpel a 446. l.)

MÜVÉSZEK számára Olaszország kifogyhatatlan kincsébánya. Ezer meg ezer rajz és festmény látott már napvilágot Olaszország természeti, régészeti és műkincseiről, de azért a hány festő és túrista ott megfordul, mindegyik talál még újabb meg újabb szépségeket s a citrom és narancs házaja mindig új részletekkel lepi meg a kíváncsi utazót.

Mai rajzunk a Capri szigetén levő „kék barlang“ bejáratát mutatja. Capri szigete, melyet a régi rómaiak Caprea neven ismertek, a nápolyi öböl déli bejáratánál fekszik, a Campanella előfokkal szemben s természeti szépségek, őskori romok s történelmi nevezetességek helyek érdekes változatosságban tárulnak föl a néző előtt. A terméke-nyebb nvugati oldal Anacapri nevet visel.

Aki a szigetet meglátogatja, Capri városánál köt ki, mely hajdan Augustus és Tiberius császárok idejében nagyszerű műépítményekkel ékeskedett. Még most is láthatni a forumon a fürdő romjait, ugyszinten ama tizenkét palotát, melyeket Tiberius császár a tizenkét félisten tiszteletére épített s hol élete végső éveit állatias kéjbe merülve tölté. A sziget északnyugati részén van a kék barlang, melyet nem régen két festő fedezett föl. E barlang sajátságosan szeszélyes játéka a természetnek, oly eredeti, különös, hogy méltán megbámulja minden idegen. Hossza 48 méter, szélessége 3, magassága 18 méter s világosságát csupán a bejárat tekervényes folyosóján át nyeri. Csak ladikon lehet bejutni s az ember eleinte teljes sötétségben veli magát; de amint a szem lassanként megszokta a félhomályt, az egész barlang meglepő égszínkép világításban tűnik fel, mely valóban bűvös benyomást tesz. Régi hagyományok szerint, melyeket most föllevenítették, e barlang titkos lépcső által össze volt kapcsolva Tiberius császár kéjlakával s az utas egész mesevilágba képzelhetne bele magát, ha a bárka tulajdonosa nem figyelmeztetné, hogy ideje már visszatérni s megadni neki a — borraivalót.

Egy király bűne.

— Francia kézirati okmányok után *) —

FRANCIAORSZÁGNAK mult századbeli regény- és folyóiratok szerzői sokat foglalkoztak XIII. Lajos egy fiának szerencsétlen sorsával, ki születésétől egész haláláig szigorú fogságban tartott. Ismeretlen volt e szerencsétlen „le prince masqué“ név alatt. A német irodalom sok műveiben „der Mann mit der eisernen Maske“ megnevezés alatt fordul elő. Dumas Sándor is csinált belőle regényalakot „a három testőr“ című regényében. Hanem amit Dumas említett könyvében róla beszél, az legnagyobb részben híres költői fantáziájának szüleménye. Ami valóság e titokteljes személy életében, erről néhány, nem régen talált hivatalos okmány ad hű felvilágosítást, leleplezve a sűrű fátyolt, mely 200 éven át e sajnálatra méltó herczeg életsorsát a világ előtt fődte.

Billiard úr sokat dolgozott a császárság idejében Marquis de Montalivet belügyminiszter irodájában, ki benső barátja volt a külügyminiszteriumi levéltár főfelügyelőjének, d' Hauterive úrnak. Egy nap Montalivet úr Billiard úrnak átadott egy okmányt lemásolás végett, mely irat nem volt egyéb, mint Chevalier de Saint Mars tábornoknak, (a „prince masqué“ porkolábjának) hivatalos jelentése, melyre őt — mint mondja — közeledő halála előtt lelkiismerete indította.

Ezen okmány Amyot úr által másoltatott le; e másolatot Goubault és Labiche urak verifikálták s jelenleg de Montalivet úr, a volt minister fia kezeben van.

A csillagászok és mágusok működtek a Louvre tornyán. Medici Katalin hozta volt e titkos tudományokat Olaszországból a francia királyok palotájába. XIII. Lajos erősen hitt a csillagok titkos befolyásában és átalán jóslatokban. E királynak az jóslatokat, hogy a királyné (Ausztriai Anna) ikerestvéreket fog szülni, kik miatt majd polgárháború fog lángra gyulni; a király tehát abban állapodott meg, hogy azt, aki mint második születni fogna, elrejtí a világ előtt. A királyné megrémült a jóslaton, de belenyugodott a király akarataiba. Miután az első gyermek (XIV. Lajos) a világra jött, a király ennek születését azonnal constataltatta; de a királyné egy órával később még egy gyermeket szült. Ekkor fölébredtek emlékezetében a végzeteljes jóslatok. A politika hálója körülfonta e fiatal ártatlan életet s ez eltűnt.

*) Ez érdekes közleményt M. Gy. ur, a johannita rend vitéze, következő megjegyzéssel küldte be lapunknak: „A király bűne“ másolata egy francia kézirati eredetjének, mely nem régen egy rokonomhoz, kinél épen most látogatáson vagyok, egy párisi barátjától mint [mágán]ajándék érkezett“.